

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU KOŚCIAŃSKIEGO
za 2022 rok**

Kościan

Marzec 2023 r.

Spis Treści.

Wstęp	3
1. Sytuacja demograficzna	4
2. Sytuacja epidemiologiczna w powiecie kościańskim w 2022 roku	6
3. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze	15
4. Stan sanitarny kąpielisk i obiektów użyteczności publicznej	18
5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	23
6. Warunki sanitarno–higieniczne środowiska pracy	26
7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	33
8. Stan sanitarny obiektów Żywności i Żywienia	45
9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	50
10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	59
11. Zakończenie	61
Załącznik nr 1. Wykaz rycin	61
Załącznik nr 2. Wykaz tabel	61
Załącznik nr 3. Wykaz wykresów	62
Załącznik nr 4. Wykaz zdjęć	62

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie (PPIS) wraz z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną (PSSE) realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) oraz przepisach prawa normujących kompetencje Inspekcji Sanitarnej w zakresie:

1. higieny środowiska,
2. higieny pracy w zakładach pracy,
3. higieny procesów nauczania i wychowania w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych,
4. higieny wypoczynku i rekreacji,
5. warunków higieniczno – sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Prowadzona była również działalność oświatowo - zdrowotna w zakresie promocji zdrowia poprzez realizację programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym. Realizując swoje obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą Kościańskim, Burmistrzami Miast i Gmin oraz z Wójtem Gminy Kościan. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykrzysowych oraz promocji zdrowia.

Ponadto współpracował z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Inspekcją Weterynaryjną, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Inspekcji Ochrony Środowiska. Prowadzono szeroką współpracę z lokalną prasą.

W przedstawionym „Stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu kościańskiego w roku 2022” ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne komórki organizacyjne Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kościanie.

Prezentowane w przedkładanym dokumencie dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2022 opracowanych na drukach, które zostały przekazane przez Główny Inspektorat Sanitarny. Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna powiatu kościańskiego zostały opublikowane na stronie internetowej pod adresem <https://www.gov.pl/web/psse-koscian>.

1. Sytuacja demograficzna

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kościanie działa na obszarze obejmującym 5 jednostek administracyjnych, a mianowicie: Miasto Kościan, Gmina Kościan Miasto i Gmina Czempień, Miasto i Gmina Krzywiń, Miasto i Gmina Śmigiel.

Jest to obszar o powierzchni **722 km²**.

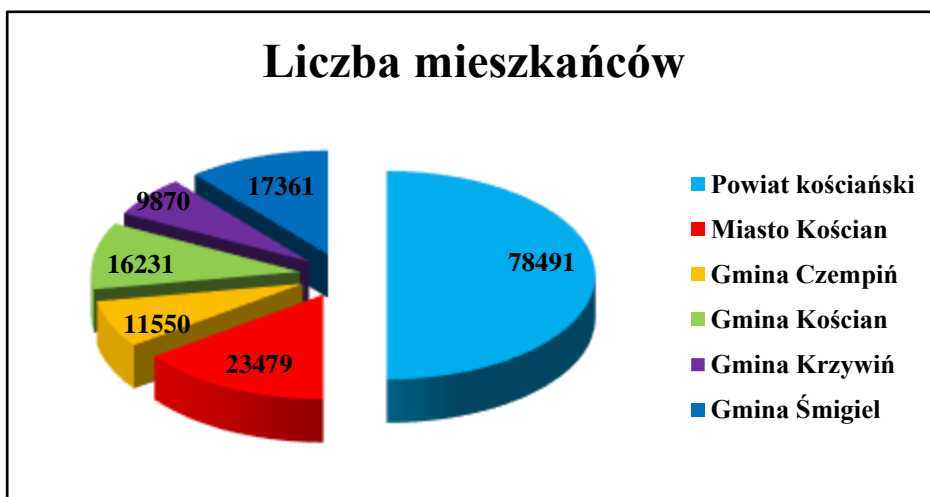
Ryc. 1. Mapa powiatu kościańskiego

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

	Liczba mieszkańców
Powiat kościański	78491
Miasto Kościan	23479
Gmina Czempień	11550
Gmina Kościan	16231
Gmina Krzywiń	9870
Gmina Śmigiel	17361

Tabela nr 1 Sytuacja demograficzna.

Wykres nr 1. Ludność w powiecie kościańskim.

Stan na dzień 31.12.2021 r.- źródło GUS.

2. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNEA W POWIECIE KOŚCIAŃSKIM W 2022 ROKU

Dokonując oceny sytuacji epidemiologicznej w roku sprawozdawczym w porównaniu 2021 roku stwierdzono różnice w ilości występowania chorób zakaźnych takich jak: Ospa wietrzna, Salmonellozy - zatrucia pokarmowe, Wirusowe zapalenie wątroby, Płonica, Borelioza, Wirusowe zakażenia jelitowe:

Jednostka chorobowa	Powiat kościański	
	Zachorowania 2021 r.	Zachorowania 2022 r.
Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	15	4
Bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	1	2
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	81	97
Różyczka	0	0
Płonica	4	3
Ospa wietrzna	45	203
WZW typ B	11	12
WZW typ C	8	0
Zakażenia SARS-CoV-2	4351	5113
Borelioza	8	10
Pogryzienia przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę ogółem	58	62
Szczepienie osób p/wściekliznie	4	5

Tabela nr 2. Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 2021 – 2022.

2.1. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienia ochronne, w tym objęte programem eliminacji

W roku sprawozdawczym tak jak w 2021 r. nie zarejestrowano zachorowań na Błonicę, Poliomyelitis, Ostre porażenie wiotkie, Kleszczowe zapalenie mózgu, Odrę, Ospę prawdziwą, WZW typu A, Tężec.

W 2022 r. zaszczepiło się przeciwko grypie w pierwszym półroczu 2022 r - 43 osoby, a w drugim półroczu 1787 osób. Szczepieniom poddały się głównie osoby dorosłe.

W 2022 r. zarejestrowano 12 nowych zakażeń na WZW typ B, liczba zwiększyła się o 1 w porównaniu do roku poprzedniego. Zachorowania na WZW typ B przewlekłe wystąpiły u osób w przedziale wiekowym od 30 do 60 lat i 3 zachorowania powyżej 60 lat., osoby te nie były hospitalizowane. Zachorowania te nie wystąpiły u osób należących do grupy szczególnie narażonych. W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano natomiast zakażeń na WZW typu C.

W roku 2022 nie zarejestrowano zachorowań na Różyczkę, tak samo jak w roku poprzednim.

W roku sprawozdawczym odnotowano ogółem 156 Wirusowych zakażeń jelitowych, prawie o połowę więcej niż w roku 2021. Większość osób była hospitalizowana. Podział wirusowych zakażeń w 2022 r. wygląda następująco: 65 zakażeń wywołanych przez rotawirusy, 65 osób hospitalizowanych, 24 zakażenia wywołane przez norowirusy, 23 osoby hospitalizowane, 4 zakażenia inne określone, 4 hospitalizacje, 4 zakażenia nieokreślone i 4 hospitalizacje, wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci, 38 osób w tym 37 osoby hospitalizowane.

W 2022 r. nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na Krztusiec oraz Odrę.

W roku 2022 nie zarejestrowano również zachorowania na Świnkę, zaś w 2021 r. chora była 1 osoba: 29-letni mężczyzna, mieszkający na wsi, który był leczony ambulatoryjnie.

Po analizie wykonawstwa szczepień, należy stwierdzić, że wyszczepialność w naszym powiecie w porównaniu do 2021 r. pogorszyła się. Przyczyną tej sytuacji są działające w całym kraju ruchy antyszczepionkowe. W związku z tym faktem wszczyna się postępowania egzekucyjne wobec opornych rodziców. W 2022 r. wydano 23 tytuły wykonawcze, sprawy zostały skierowane do Wojewody Wielkopolskiego celem wszczęcia egzekucji administracyjnej. Dla porównania w roku 2021, wydano 2 tytuły wykonawcze.

2.2. Neuroinfekcje oraz choroby meningokokowe i pneumokokowe i wywołane przez Haemophilus influenzae

W 2022 r. nie zarejestrowano zachorowań na Choroby meningokokowe, Pneumokokowe i wywołane przez Haemophilus influenzae.

2.3. Choroby odzwierzęce

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na takie choroby jak: Tasiemczycę, Toksokarozę, Włośnicę.

Wystąpiło jedno zachorowanie na Listeriozę. Chorym był 66-letni mężczyzna, mieszkający na wsi, przypadek hospitalizowany.

2.4. Inne choroby zakaźne

W 2022 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na Salmonellozy pozajelitowe.

W roku sprawozdawczym, tak jak w 2022r., zarejestrowano 4 zachorowania na Salmonellozę jako pojedyncze zatrucia pokarmowe. W trakcie dochodzeń epidemiologicznych nie udało się ustalić źródła zakażenia. W 4 przypadkach zachorowań czynnikiem etiologicznym była Salmonella Enteritidis w 2 przypadkach, w pozostałych S.enterica 1 przypadek, oraz S.abnoy. 3- zachorowania wystąpiły u dzieci do 4 roku życia i 1 dziecko w wieku 7 lat. Dzieci były hospitalizowane.

W roku 2022 sprawozdawczym zarejestrowano 45 biegunek do lat 2 dzieci o etiologii wirusowej natomiast w roku 2021 r. liczba ta wynosiła 47. W 2022 r. 43 dzieci były hospitalizowane.

W 2022 r. zwiększyła się ilość zachorowań na Ospę wietrzną. Zarejestrowano 203 przypadki zachorowań, natomiast w roku 2021 było ich 45. Zachorowania wystąpiły u dzieci w przedziale wiekowym 0 – 14 lat, wszystkie leczone były ambulatoryjnie. Zarejestrowane w 2022 r. zakażenia na Ospę wietrzną wystąpiły wśród dzieci nieszczepionych.

W 2022 r. zarejestrowano 10 zachorowań na boreliozę, a w 2021 r. było ich 8:

- 5 zachorowania u osób w przedziale wiekowym 50 – 59 lat,
- 5 zachorowania u osób powyżej 59 lat.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

U w/w osób w miejscu ukąszenia przez kleszcza, po kilku dniach wystąpił rumień, dlatego osoby udały się do lekarza, który przepisał im antybiotyki. Wszystkie osoby leczone były ambulatoryjnie. Żadne zachorowanie nie było narażeniem zawodowym.

W 2021 r. zarejestrowano 4 351 zachorowań na COVID-19, natomiast w roku 2022 r. 5 113 przypadków. W związku z tymi zachorowaniami przeprowadzane były głównie wywiady epidemiologiczne z osobami zakażonymi. Wydawano także zaświadczenia o przebytej kwarantannie dodatkowo, pracownicy PSSE w Kościanie rozwiązywali różnego rodzaju zgłoszenia w systemie SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Wydano także 2 decyzje administracyjne, które głównie związane były ze zwolnieniami z kwarantanny kierowców międzynarodowych.

W pierwszym kwartale 2022 roku w powiecie kościańskim, kwarantanną objętych zostało 6 981 osób. W 2021 roku kwarantannę nałożono na 25 564 osób. Zarówno w roku 2021 jak i 2022 kwarantanny związane były głównie z bliskimi kontaktami z osobami zakażonymi (w rodzinach, szkołach, zakładach pracy), zleceniami wykonania testów, ale także z przekraczaniem granic RP.

Obecnie przepisy dotyczące tych ograniczeń już nie obowiązują (28.03.2022 r. obowiązek kwarantanny i izolacji został zniesiony).

W 2022 r. w powiecie kościańskim z powodu COVID-19 zmarło 37 osób, a hospitalizowanych było 70 osób. W roku 2021 r. na COVID-19 zmarło 134 osób, hospitalizacją zostało objętych 194.

Od zeszłego roku przeprowadzane jest również sekwencjonowanie, bardzo dokładne i wieloskładnikowe badanie genomu wirusa SARS-CoV-2, co pozwala określić wariant wirusa. W roku 2021, w powiecie kościańskim występował wariant brytyjski oraz Wariant Delta /indyjski koronowirusa. Z początkiem roku 2022 został on wyparty przez Wariant omicron, z subliniami BA.2, oraz BA.5.

W celu ograniczenia skutków pandemii COVID-19, w ciągu 2022 roku kontynuowano, oraz udoskonalono szereg działań mających na celu bieżące opracowywanie ognisk zakażeń, a także zapobieganie kolejnym falom rozprzestrzeniania się wirusa. Działania te wymagały ciągłego dostosowywania różnego rodzaju procesów i sprzętu do pracy w PSSE.

Całodobowy dostęp upoważnionych pracowników do poczty elektronicznej PSSE w połączeniu z całodobową obsługą telefonu alarmowego zapewnił sprawne podejmowanie działań w sytuacjach nagłych i wymagających szybkiego działania.

Kontynuowano również współpracę z Komendą Powiatową Policji w Kościanie, która polegała na szybkiej i sprawnej wymianie informacji. Policja udzielała pomocy w przypadku trudności z uzyskaniem informacji przy prowadzeniu dochodzeń epidemiologicznych, polegającej na ustalaniu danych kontaktowych. Przeprowadzono także wspólne kontrole w obiektach, dotyczące przestrzegania ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

Współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na terenie powiatu kościańskiego przyczyniły się w znacznej mierze do sprawnego rozwiązywania zadań Inspekcji Sanitarnej, wymagających wiedzy, doświadczenia i uprawnień innych służb.

2.5. Zatrucia chemicznymi środkami ochrony roślin.

W 2022 r. podobnie jak w roku 2021 nie zarejestrowano w naszym powiecie zatruc środków ochrony roślin.

2.6. Zapobieganie wściekliznie.

W roku 2022 przeprowadzono 62 wywiady w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, u 5 osób podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie. Były to osoby pokąsane przez psy oraz nietoperza. Osoby te zostały skierowane do Punktu Szczepień p/wściekliznie, gdzie lekarz podjął decyzję o konieczności zaszczepienia ich w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę.

2.7. Ogniska epidemiczne.

W 2022 r. zarejestrowano 10 ognisk zachorowań na COVID-19. Ogniska wystąpiły w Centrum Neuropsychiatrycznym w Kościanie, Domach Opieki Społecznej oraz prywatnej firmie produkcyjnej. Osoby chore były odizolowane albo skierowane na izolację domową, a na osoby z kontaktu została nałożona kwarantanna.

W Wojewódzkim Centrum Neuropsychiatrycznym im. Oskara Bielawskiego w Kościanie ogniska wystąpiły na 6 Willach. Były to ogniska od 8 do 29 osób. Osoby chore były odizolowane. Pacjenci w stanie stabilnym zostali skierowani na izolację domową, po której mogli wrócić do placówki. Osoby z kontaktu przebywały na kwarantannie.

W Domu Opieki Społecznej w Mościskach odnotowano 2 ogniska zachorowań na COVID-19. W pierwszym ognisku było 18 osób w drugim zaś 49. Wykonano kolejno 118 i 73 testy na COVID-19.

W Domu Opieki Społecznej w Jarogniewicach wykonano 108 testów na COVID-19 z czego zakażonych było 23 pensjonariuszy.

Zarejestrowano również 1 ognisko 8 osobowe, w firmie usługowej.

2.8. Koronowirus SARS-CoV-2

COVID-19, to choroba wywoływana przez koronowirusa SARS-CoV-2, jest wysoce zaraźliwa. Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła, że trwająca od 2019 r. epidemia w dalszym ciągu jest globalnym zagrożeniem zdrowia publicznego.

Nazwa COVID-19 została ogłoszona przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i tak „CO”-w nazwie oznacza koronę „Vi”-wirus, a liczba 19 wskazuje na rok pojawienia się wirusa. Koronowirus SARS-CoV-2 jest to wirus należący do rodziny koronowirusów, który jest wirusem odpowiedzialnym za zakażenia układu oddechowego. Po raz pierwszy wirus ten zidentyfikowano w grudniu 2019 r., który wywołał chorobę o nazwie COVID-19. Główne objawy zakażenia koronowirusem SARS-CoV-2, to: gorączka, kaszel, duszności, bóle mięśni, ból głowy, gardła, utrata węchu, smaku, biegunka.

W zapobieganiu zachorowaniom COVID-19, decydującą rolę odgrywa zachowanie wszystkich obowiązujących standardów sanitarnych, czyli DDM (dystans-dezynfekcja-maseczki).

Dystansowanie-unikanie miejsc zatłoczonych, w których wirus rozprzestrzenia się szybko, zwłaszcza w czasie kaszlu i kichania, w znamienny sposób ogranicza rozprzestrzenianie się zakażenia. Przestrzeganie zaleceń, w których określono odległości między osobami oraz dopuszczalne liczby osób przebywających na określonej powierzchni, stanowią utrudnienie, ale w znamienny sposób ograniczają przekazywanie zakażenia.

Dystansowanie społeczne jest metodą przeciwdziałania szerzeniu się epidemii i sprowadza się do działań służących utrzymywaniu fizycznego dystansu między ludźmi i zmniejszaniu częstotliwości kontaktów między członkami danej społeczności. Dystansowanie społeczne ma szczególne znaczenie we wczesnym okresie epidemii, zasadniczym jej celem jest bowiem ograniczanie transmisji wirusa, a tym samym odciążenie systemu zdrowotnego poprzez spowolnienie i zmniejszenie liczby zachorowań w krótkim czasie.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Takie postępowanie umożliwia dostosowanie zdolności systemu ochrony zdrowia do powstałych zadań, wynikających ze wzrostu liczby zakażonych. Częste mycie i dezynfekcja rąk ma istotne znaczenie sanitarne, które umożliwia przerwanie łańcucha transferu wirusa. Procedura mycia jest powszechnie znana, ale tylko w części stosowana. Zaleca się, aby po etapie mycia rąk zastosować płyn dezynfekujący.

Noszenie maseczek ochronnych ogranicza rozprzestrzenianie się wirusów drogą kropelkową oraz ich osiadanie na sąsiadujących przedmiotach, na których mogą przetrwać przez wiele godzin.

Zachorowania na SARS-CoV-2 w latach 2021-2022 r. kształtowały się następująco:

Miesiąc	Powiat kościański	
	Ilość zachorowań 2021	Ilość zachorowań 2022
Styczeń	293	1 159
Luty	223	2 685
Marzec	1 056	768
Kwiecień	800	22
Maj	221	5
Czerwiec	18	5
Lipiec	0	35
Sierpień	3	117
Wrzesień	23	246
Październik	94	57
Listopad	585	9
Grudzień	1 035	5
RAZEM	4 351	5113

Tabela nr 3. Liczba zachorowań na koronawirusa SARS-CoV-2 w latach 2021 r.-2022 r.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Miesiąc	Liczba zgonów w 2021 r.	Liczba zgonów w 2022 r.
Styczeń	17	17
Luty	10	15
Marzec	18	4
Kwiecień	36	1
Maj	13	0
Czerwiec	5	0
Lipiec	0	0
Sierpień	0	0
Wrzesień	0	0
Październik	1	0
Listopad	3	0
Grudzień	31	0
RAZEM	134	37

Tabela nr 4. Zgony na SARS-CoV-2 w latach 2021 r.-2022 r.

Wiek w latach	Liczba zgonów w 2021 r.	Liczba zgonów w 2022 r.
20 - 29	1	0
30 - 39	2	1
40 - 49	5	0
50 - 59	10	0
60 +	116	36
RAZEM	134	37

Tabela nr 5. Zgony na SARS-CoV-2 w latach 2021 r.-2022 r. wg wieku.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W roku sprawozdawczym, ciężka sytuacja epidemiologiczna w powiecie kościańskim pojawiła się w pierwszym kwartale 2022 r. Na COVID- 19 zachorowało wówczas aż 4 634 osoby. W porównaniu, w tym samym czasie w 2021 r. chorych było 2 372 osoby. Podkreślić należy, że najczęściej występującym wariantem w 2021 r. był Wariant indyjski tzw. Delta. Ze względu na swoją zjadliwość i ciężkie powikłania poinfekcyjne liczba zgonów w Polsce jak również w powiecie kościańskim była wyższa niż w 2022 r. W roku sprawozdawczym, panującym wariantem był Wariant Omicron, określony jako wariant, o wysokiej zakaźności. Omikronem zrazić mogło się znacznie szybciej, niż Deltą, szybciej pojawiały się również objawy infekcji.

Zachorowania spowodowały, że pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kościanie zostali zaangażowani w pracę przy zachorowaniach na koronawirusa SARS-CoV-2. Pracownicy przeprowadzali tysiące wywiadów epidemiologicznych, odbierali telefony i udzielali informacji na temat kwarantann, izolacji, rodzaju wprowadzonych obostrzeń, możliwości wykonywania testów. Uspokajali przerażonych całą sytuacją mieszkańców powiatu, służąc pomocą w organizacji transportów do szpitali zakaźnych, jak i informując gdzie należy się zgłosić gdy potrzebna jest pomoc w codziennych sprawach.

Szczepienia przeciwko SARS-CoV-2 są obecnie jedyną racjonalną alternatywą walki z rozprzestrzeniającym się zakażeniem. Mimo wielu wątpliwości i niepewności podjęte decyzje na całym świecie wyrażają pełną akceptację dla tej metody ograniczania zakażenia.

3. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze

Miasta powiatu kościańskiego tj. Kościan, Śmigiel, Czempin i Krzywin są zwodociągowane w 100%. Obsługują je 4 wodociągi publiczne: Miasto Kościan obsługuje wodociąg publiczny Kościan sprzężony z 2 stacji uzdatniania, miasto Śmigiel – wodociąg publiczny Śmigiel, miasto Czempin – 2 wodociągi publiczne Czempin Kolejowa i Czempin Borówko, miasto Krzywin – wodociąg publiczny Rogaczewo Małe, zlokalizowany na terenie wiejskim gminy.

Największym wodociągiem pod względem ilości produkowanej wody i liczby zaopatrywanej ludności jest **wodociąg publiczny Kościan złożony z 2 ujęć wodociągowych Jesionowa i Łazienki**. Administratorem obiektu są Wodociągi Kościańskie Spółka z o. o. ul. Czempinowska 2, 64-000 Kościan. Ujęcie Jesionowa razem z ujęciem Łazienki zaopatruje nie tylko miasto Kościan, ale również miejscowości takie jak: Kurza Góra, Kiełczewo, Kokorzyn, Sierakowo.

Jakość wody produkowana na ujęciach Jesionowa i Łazienki odpowiadała wymaganiom zdrowotnym. Ocena roczna jakości wody to ocena stwierdzająca przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W grupie wodociągów miejskich, obsługujących więcej niż 5000 osób znajduje się **wodociąg publiczny Śmigiel** – którego administratorem jest Zakład Komunalny w Śmiglu spółka z o. o. ul. Harcymistrza Łukomskiego 19, 64-030 Śmigiel.

W/w wodociąg zaopatruje miasto Śmigiel jak i również okoliczne miejscowości: Poladowo, Nowa Wieś, Nowy Świat, Koszanowo (ul. Glinkowa, Dworska i Łąkowa). Jakość wody produkowana przez wodociąg publiczny Śmigiel jest dobra.

Miasto Czempin zaopatrywane jest w wodę z dwóch **wodociągów publicznych Czempin Kolejowa i Czempin Borówko**. Administratorem obiektów jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Czempiniu Sp. z o. o. ul. Polna 2, 64-020 Czempin. W/w wodociągi zaopatrują miasto Czempin i następujące miejscowości: Stare Tarnowo, Słonin, Betkowo, Stare Borówko ul. Kasztanowa, Nowe Borówko i Borowo oraz miejscowość Hłowiec z gminy Brodnica. Jakość wody uzdatnionej podawanej konsumentom z wodociągów Czempin Kolejowa i Czempin Borówko jest dobra.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Miasto Krzywiń jest zaopatrywane przez wodociąg publiczny Rogaczewo Małe, który znajduje się na terenie wiejskim. Administratorem wodociągu jest Zakład Usług Wodnych we Wschowie, Sp. z o. o. ul. Nowopolna 5. Jakość wody produkowana na ujęciu Rogaczewo Małe oceniono jako przydatną do spożycia. Wodociąg ten zaopatruje w wodę miasto Krzywiń oraz miejscowości leżące w gminie Krzywiń. Są to miejscowości: Rogaczewo Małe, Rogaczewo Wielkie, Kopaszewo, Jerka, Łuszkowo, Zbęchy Pole, Zbęchy, Gierłachowo, Bieżyń, Mościszki, Cichowo, Łagowo, Krzywiń, Boża Wola, Nowy Dwór i część Bielewa.

Pozostałe wodociągi będące w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie obsługują tereny wiejskie. W grupie wodociągów wiejskich, obsługujących więcej niż 5000 osób znajduje się **wodociąg publiczny Katarzynin**, którego administratorem jest Urząd Gminy Kościan ul. Młyńska 15, 64-000 Kościan. Pozostałe funkcjonujące wodociągi na terenach wiejskich to: Robaczyn, Brońsko, Przysieka Polska, Splawie, Wławie, Bronikowo, Bielewo, Żelazno, Rąbiń, Stare Oborzyska, Mikoszki, Rąbinek, Gorzyczki, Piotrowo, Głuchowo, Jasień. Wszystkie zostały objęte nadzorem sanitarnym i wszystkie produkowały wodę dobrej jakości.

Oceny jakości wody dokonywano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 z późn. zm.). Łącznie zostało pobranych 286 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznych przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz 167 próbek wody w ramach kontroli urzędowych przez organy PIS. Próbkę do badań zostały pobrane z punktów zgodności urządzeń wodociągowych, zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym harmonogramem poboru prób wody na rok 2022. Częstotliwość poboru próbek w 2022 r. ustalono na podstawie wielkości średniorocznej produkcji wody w m³/dobę z 2021 r. z poszczególnych wodociągów – zgodnie z wymaganiami cytowanego wyżej rozporządzenia. Badania wody realizowane były w oparciu o monitoring kontrolny (parametry grupy A), monitoring przeglądowy (parametry grupy B) oraz potrzeby wynikające z bieżącego nadzoru sanitarnego. Badania jakości wody z kontroli urzędowej PIS w zakresie monitoringu kontrolnego oraz częściowo przeglądowego w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykonywano w akredytowanym Laboratorium Badań Wody i Gleby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie, natomiast w zakresie monitoringu przeglądowego (metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody) w akredytowanym Laboratorium Badania Wody i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W roku sprawozdawczym w zakresie sanitarno-technicznym skontrolowano 22 wodociągi. Przeprowadzono łącznie 23 kontrole. W roku sprawozdawczym w tej grupie wodociągów nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego i nie wydawano decyzji w tej sprawie.

We wszystkich wymienionych wyżej wodociągach były prowadzone bieżące działania naprawcze oraz okresowe płukania sieci. Po modernizacji i po eksploatacji zostało ponownie włączone uj. Łazienki na SUW Kościan. Odremontowane ujęcie zostało oparte o istniejące i czynne studnie, a ujmowana woda surowa dopływa na istniejący wcześniej kompletnie wyposażony układ napowietrzania otwartego, złożonego z dwóch kaskad napowietrzających. Modernizacja ujęcia polegała m.in. na: wymianie pomp międzyoperacyjnych, wprowadzono proces koagulacji substancji wywołujących barwę i utlenialność oraz flokulację w wydzielonych komorach mieszania, zastosowano techniki membranowe do redukcji twardości wody oraz filtry ciśnieniowe I stopnia typu odżelaziacze i filtry ciśnieniowe II stopnia typu odmanganiacze, wprowadzona została dezynfekcja wody przefiltrowanej z wykorzystaniem podchlorynu sodu i promieniowania UV.

4. Stan sanitarny kąpielisk i obiektów użyteczności publicznej

4.1. Kąpieliska naturalne i baseny sztuczne

W sezonie letnim 2022 w powiecie kościańskim funkcjonowały 4 kąpieliska: Kąpielisko Nowy Dębiec, Kąpielisko Plaża miejska w Krzywiniu, Plaża Główna Cichowo oraz Plaża „Zacisze” Cichowo.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie sprawował nadzór nad jakością wody w kąpieliskach w czasie trwania sezonu zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem tj. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 poz. 255). Organizatorzy kąpielisk posiadają opracowane profile wody w kąpielisku zawierające opisy cech fizycznych, geograficznych i hydrogeologicznych wody.

W ramach kontroli urzędowej przed sezonem z kąpielisk zostały pobrane próbki wody oraz dokonano oceny wizualnej wody w celu dokonania oceny jej jakości. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie wydał ocenę dla tych kąpielisk. Woda nadawała się do kąpieli. W sezonie letnim zostały pobrane próbki wody jeszcze 3-krotnie na zlecenie organizatorów kąpielisk. Próbki zostały pobrane zgodnie z wcześniej ustalonym z Inspekcją Sanitarną harmonogramem poboru próbek. W roku 2022 wydano 16 ocen jakości wody na kąpieliskach. Woda we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpieli. W czasie trwania sezonu kąpielowego nie stwierdzono żadnych zanieczyszczeń takich jak: przedmioty pływające, osady smoliste, oleje mineralne. Wszystkie kąpieliska zakończyły sezon 31.08.2022 r. W roku 2022 zwiększono częstotliwość dokonywania wizualnej oceny jakości na kąpieliskach z uwagi na podejrzenie pojawienia się sinic. Przez cały sezon kąpielowy nie stwierdzono ich obecności w wodzie.

Informacje o jakości wody w kąpielisku oraz o panujących warunkach na bieżąco były umieszczane przez organizatora i Państwowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie w Serwisie kąpieliskowym i były dostępne dla społeczeństwa na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego lub poprzez strony internetowe Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kościanie.

Kontrole na kąpieliskach nie wykazały nieprawidłowości. Poprawił się stan techniczny pomieszczeń, z których korzystają osoby przebywające na terenie kąpieliska.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Organizatorzy kąpielisk właściwie przygotowali i utrzymywali infrastrukturę kąpielisk do użytkowania. Mając na uwadze bezpieczeństwo kąpiących się, wytyczono strefy głębokościowe, a na jednym z kąpielisk wyznaczono strefę dla dzieci kąpiących się. Zapewniono również ratowników WOPR. Wszystkie kąpieliska były prawidłowo oznakowane wymaganymi tablicami informacyjnymi i posiadały regulaminy korzystania z akwenów.

Wyszczególnienie		Liczba obiektów				
		wg ewidencji za rok 2022	skontrolowanych	w których jakość wody nie odpowiada wymaganiom		
				ogółem	mikrobiologicznym	Inne wymagania
Kąpieliska		4	4	-	-	-
w tym	morskie	-	-	-	-	-
	śródlądowe	4	4	-	-	-
Miejsca wykorzystywane do kąpieli		0	0	-	-	-

Tabela nr 6. Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli

4.2. Baseny kąpielowe

W roku 2022 w ewidencji PSSE znajdowały się 2 baseny: 1 basen kąpielowy otwarty w Śmiglu czynny sezonowo oraz 1 basen – pływalnia kryta w Kościanie czynny cały rok. Basen kąpielowy w Śmiglu w sezonie letnim 2022 nie prowadził działalności.

Basen w Kościanie posiada następujące niecki basenowe: niecka sportowa, niecka rekreacyjna, brodzik oraz 2 whirlpoole. W obiekcie znajdują się do dyspozycji 4 rodzaje saun (sauny fińskie, sauna parowa, sauna na podczerwień). Do schłodzenia ciała po wyjściu z sauny służy niecka przeznaczona do kąpieli w zimnej wodzie lub kostkarka lodu. Dodatkowo można korzystać z tarasu zewnętrznego.

W pomieszczeniu piwnicznym znajduje się grotta solna oraz pomieszczenia do wykonywania masażów.

Przeprowadzona kontrola w obiekcie nie wykazała uchybień. Stan techniczny i sanitarny obiektu dobry.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Próbki wody zostały pobierane do badań zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, częstotliwość pobierania próbek, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny oraz sposób informowania ludności o jakości wody na pływalniach określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tj. Dz. U. z 2022 poz. 1230). Próbki wody były pobierane w ramach kontroli urzędowej przez PIS oraz w ramach kontroli wewnętrznej przez administratora basenu.

Rodzaj kontroli	Liczba badań w kierunku bakteriologicznym	Liczba badań w kierunku fizykochemicznym	w tym ile z przekroczeniami	przekroczone parametry	Uwagi
Kontrola urzędowa	27 (w tym 10 prób w kierunku <i>Legionella sp.</i>)	9	2	bakterie z rodzaju <i>Legionella Sp.</i>	Po wprowadzeniu działań naprawczych polegających m.in. na przeprowadzeniu kilkukrotnej dezynfekcji szokowej, dokonaniu przegrzania instalacji, płukaniu instalacji oraz zamontowaniu dodatkowej pompy dozującej środek dezynfekujący, woda odpowiadała wymaganiom rozporządzeni Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tj. Dz. U. z 2022 poz. 1230).
Kontrola wewnętrzna	156 (w tym 45 prób w kierunku <i>Legionella sp.</i>)	183	52	ogólna liczba mikroorganizmów, azotany, chlor związany, chlor wolny, chloroform, pH, indeks nadmanganianowy	Były to pojedyncze przekroczenia, nie zagrażające zdrowiu

Tabela nr 7. Liczba pobranych próbek wody Basen Kościan

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

ogółem	w tym ile poborowych	w tym ile protokolarnych	uwagi:
4	4	1	-

Tabela nr 8. Liczba przeprowadzonych kontroli Basen Kościan

4.3. Obiekty użyteczności publicznej

4.3.1. Ustępy publiczne

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kościanie znajdują się 3 ustępy publiczne w: Kościanie, Czempiniu i Śmiglu. Obiekty czynne przez cały rok.

Skontrolowano wszystkie ustępy znajdujące się w ewidencji. Kontrola wykazała, iż obiekty znajdują się w dobrym stanie sanitarno – technicznym.

Kontrolą objęto również ustępy, które funkcjonują tylko w sezonie letnim przy kąpieliskach (w Nowym Dębcu, Cichowie i Krzywiniu). Wszystkie toalety posiadają ściany i posadzki o powierzchniach zmywalnych, odpornych na działanie wilgoci. Pomieszczenia wentylowane. Obiekty na bieżąco sprzątane i dezynfekowane oraz właściwie wyposażone w środki do utrzymania higieny osobistej użytkowników. Dezynfekcja pomieszczeń i urządzeń prowadzona prawidłowo. Kontrole nie wykazywały nieprawidłowości.

4.3.2. Zakłady fryzjerskie i inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej)

Stałym nadzorem objęte są 74 zakłady fryzjerskie i 24 inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług. Ogółem wykonano 11 kontroli w zakładach fryzjerskich i 6 kontroli w innych zakładach. Stan sanitarny i techniczny obiektów w tej grupie nie budził zastrzeżeń. Większość obiektów wyremontowanych lub nowych. We wszystkich zakładach dezynfekcja prowadzona jest w sposób prawidłowy. W obiektach stosowana jest dezynfekcja chemiczna, a w niektórych zakładach dodatkowo prowadzona jest sterylizacja przy pomocy aparatów kulkowych, a w jednym przypadku za pomocą autoklawu. W czasie kontroli zwraca się szczególną uwagę na sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi fryzjerskich, ich dezynfekcję, terminy ważności środków dezynfekcyjnych i postępowanie z bielizną. W kontrolowanych zakładach stosowano wyłącznie bieliznę jednorazowego użytku, natomiast fartuchy ochronne prane we własnym zakresie poza miejscem świadczenia usług.

4.3.3. Zakłady kosmetyczne

W ewidencji działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie zarejestrowane są 84 zakłady kosmetyczne. Kontrolą objęto 15 zakładów. Żaden z nich nie budził zastrzeżeń pod względem sanitarnym i technicznym.

We wszystkich skontrolowanych obiektach stosowana jest dezynfekcja chemiczna. Dodatkowo do sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku stosowane są myjki ultradźwiękowe, aparaty kulkowe lub autoklawy, w zależności od zakresu świadczonych usług.

Zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek wykonywane są w rękawiczkach jednorazowego użytku, przy pomocy jednorazowych narzędzi lub narzędzi wielokrotnego użytku. W obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami infekcyjnymi, w zakresie prowadzonej sterylizacji oraz w zakresie postępowania z brudną i czystą bielizną.

W czasie kontroli zwraca się szczególną uwagę na dezynfekcję i sterylizację narzędzi, sposób przechowywania kosmetyków, terminy ważności środków dezynfekcyjnych.

4.3.4. Zakłady tatuażu i zakłady odnowy biologicznej

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie znajdują się 3 zakłady tatuażu oraz 18 zakładów odnowy biologicznej. Skontrolowano 2 zakłady odnowy biologicznej pod kątem sanitarno – technicznym (1 solarium i 1 siłownia). Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Dezynfekcja sprzętu w obiektach prowadzona prawidłowo i z odpowiednią częstotliwością.

4.3.5. Obiekty komunikacji publicznej

W tej grupie obiektów skontrolowano ogółem 4 obiekty PKP. W stosunku do roku ubiegłego nastąpiła poprawa stanu technicznego jednego z kontrolowanych obiektów. Na dworcu PKP Stare Bojanowo odmalowane zostały ściany oraz sufit, w miejsca brakujących szyb umieszczona została pleksa, budynek wyposażony został w odstraszacze gołębi.

Ściany w pozostałych budynkach dworców PKP bez ubytków i większych uszkodzeń. Przyległy teren czysty i zadbane. Dworzec PKP w Kościanie przystosowany jest dla potrzeb osób niepełnosprawnych (posiada podjazd oraz toalety dla niepełnosprawnych).

Dworzec PKP Stare Oborzyska nie jest użytkowany – podróżni nie korzystają z budynku dworca z uwagi na brak wyznaczonego miejsca do zatrzymania się pociągu. Dla podróżnych został wyznaczony przystanek PKP.

4.3.6. Hotele i obiekty czasowo – turystyczne

W ewidencji PSSE w Kościanie znajduje się 5 obiektów hotelarskich, 1 motel, 1 pensjonat, 15 obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (w tym obiekty agroturystyki).

Stan sanitarno – techniczny w obiektach nie budził zastrzeżeń. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień. Postępowanie z bielizną jest prawidłowe. Obiekty są wyposażone w wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Wszystkie kontrolowane hotele i pozostałe obiekty tej grupy zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych, natomiast ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacji lub zbiorników bezodpływowych.

Czystość bieżąca zachowana. Otoczenie obiektów czyste i zadbane.

Ogółem w tej grupie obiektów przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych.

4.3.7. Inne obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie znajdują się obiekty takie jak: stadion sportowy, orliki, stacje paliw, cmentarze, prosekatorium, kostnice i dom pogrzebowy. Ogółem przeprowadzono 17 kontroli. Teren oraz obiekty utrzymywane były w odpowiednim stanie sanitarno - technicznym i porządkowym. Gospodarka odpadami stałymi i ciekłymi prawidłowa. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

5.1. Obiekty lecznictwa zamkniętego

Na terenie powiatu kościańskiego funkcjonowały 2 obiekty lecznictwa zamkniętego:

1. Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne w Kościanie wraz z oddziałami: Oddział Leczenia Uzależnień w Kościanie i Oddział Psychiatryczny w Wonieściu.
2. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W roku 2022 zostały skontrolowane 2 placówki. Łącznie zostały wydane 3 decyzje administracyjne:

- jedna decyzja zmieniająca wcześniej wydaną decyzję administracyjną,
- druga decyzja została wydana, z uwagi na fakt, iż termin dostosowania jednego z obiektów do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, zawartego w wydanym postanowieniu z dnia 20.01.2018 r. zgodnie z opracowanym programem dostosowawczym zakończył się z końcem grudnia 2021 r.
- trzecia decyzja została wydana z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości stanu technicznego pomieszczeń. Nieprawidłowości dotyczyły m.in. stanu technicznego ścian w niektórych pokojach, w pomieszczeniach piwnicznych i szatni dla personelu, silikonów w prysznicach oraz kabin prysznicowych w łazienkach. W dniu 4 maja 2022 r. została wydana decyzja administracyjna. Podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono, iż decyzja została wykonana w całości.

Na obiekty lecznictwa zamkniętego zostały również wydane 3 decyzje rachunkowe (2 za czynności kontrolne, 1 za pobór prób wody).

Ponadto nadzorowano jakość wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynków. Próby wody zostały pobrane w ramach nadzoru sanitarnego z Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego w Kościanie, Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego Oddział Psychiatryczny w Wonieściu oraz SP ZOZ w Kościanie. Instalacja ciepłej wody w dwóch przypadkach była skolonizowana bakteriami z rodzaju Legionella. Wprowadzenie działań naprawczych skutkowało poprawą jakości wody, co potwierdziły przeprowadzone kolejne badania laboratoryjne próbek wody ciepłej. Woda w badanym zakresie w obiektach lecznictwa zamkniętego odpowiadała wymaganiom określonym w załączniku nr 5 pkt A do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 poz. 2294 z późn. zm.).

5.2. Obiekty lecznictwa otwartego

W 2022 r. w ewidencji Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Kościanie było:

- liczba podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	33
- liczba indywidualnych praktyk lekarskich ogółem	62
- liczba indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich	7

- liczba indywidualnych praktyk pielęgnarskich 20
- liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli 23

Podczas przeprowadzonych 2 kontroli sprawdzających, a także na podstawie dostarczonej dokumentacji sprawdzono wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w poprzednim roku tj. 2021. Kontrole wykazały, iż nakazy wydanej decyzji administracyjnej zostały wykonane w całości.

W związku z przeprowadzonymi kontrolami bieżącymi, nie wydano decyzji administracyjnych i decyzji płatniczych. Łącznie przeprowadzono 21 kontroli.

Stan sanitarny i techniczny obiektów należących do tej grupy nie budził zastrzeżeń. Placówki były dostosowane do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (tj. Dz. U. z 2022, poz. 402). Wzmoczony został nadzór nad wytwarzaniem, gromadzeniem i przechowywaniem odpadów medycznych wytwarzanych w podmiotach. Postępowanie z odpadami było prawidłowe, zgodne z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 1975). W zakresie bieżącej czystości i zachowania reżimu sanitarnego nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.3. Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu kościańskiego znajdują się 2 domy pomocy społecznej - DPS Jarogniewice i DPS Mościszki zlokalizowane na terenach wiejskich oraz 1 prywatny dom opieki społecznej zlokalizowany w Starych Oborzyskach, funkcjonujący jako Dom Opieki dla Osób Starszych pod nazwą „Pałacyk Pod Dębami”.

W roku 2022 przeprowadzono 3 kontrole pod kątem sanitarnym i technicznym, 2 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi oraz 1 kontrolę interwencyjną. Zostały wydane 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości związanych z niewłaściwym stanem technicznym pomieszczeń, 1 decyzję przedłużającą oraz 3 decyzje płatnicze za stwierdzone nieprawidłowości. Kontrole sprawdzające wykazały, iż stan obiektów ulega systematycznej poprawie, zgodnie z zaplanowanymi pracami remontowymi.

6. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Główny cel działania związany jest z nadzorem nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu zapobiegania powstania chorób w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Stan zdrowia pracowników w znacznym stopniu zależy od zagrożeń zawodowych. Z tego powodu działania nadzоровe prowadzone są w zakresie zagadnień związanych z ochroną pracowników przed utratą zdrowia, która może nastąpić w wyniku oddziaływania czynników związanych ze środowiskiem pracy, takich jak czynniki fizyczne (np. pyły, hałas), czynniki chemiczne (np. rakotwórcze, mutagenne) czy czynniki biologiczne.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego zasadniczymi kierunkami działania realizowanymi podczas sprawowanego bieżącego nadzoru przez Sekcję Higieny Pracy w 2022 roku były:

- nadzór w zakresie przygotowania pracodawców w zakresie warunków pracy oraz narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych
- nadzór w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia dot. zakazu stosowania pirytionianu cynku w produktach kosmetycznych
- nadzór nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w ramach rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”
- realizowanie zadań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, a także zbieranie informacji z zakresu legalnego obrotu prekursorami narkotyków.
- nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych
- prowadzenie działań w zakresie monitorowania pojawiania się nowych produktów, substancji psychoaktywnych, skutków wywołanych ich użyciem i miejsc występowania, prowadzenie działań profilaktycznych oraz współpracowanie z innymi jednostkami w aspekcie podnoszenia wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W roku 2022 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie zarejestrowanych było 281 zakładów, które zatrudniały ogółem 8455 pracowników.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów w roku 2022
do 9	122
10-49	116
50-249	39
>250	4
RAZEM	281

Tabela nr 9. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie kościańskim w roku 2022.

W roku 2022 kontrolą objęto 58 zakładów pracy, przeprowadzając w nich 67 kontroli. Najliczniejszą grupę skontrolowanych zakładów stanowiły zakłady branży metalowej oraz podmioty wprowadzające do obrotu substancje i mieszaniny niebezpieczne, w tym m.in. produkty biobójcze.

Kontrole przeprowadzano w zakładach o największych zagrożeniach zawodowych, budzących zastrzeżenia pod względem sanitarno-technicznym oraz tych, w których wyniki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy odbiegały od wymagań określonych przepisami. Sprawdzano również zabezpieczenie pracowników w odzież roboczą i sprzęt ochrony indywidualnej, zaopatrzenie w środki czystości.

Prowadzono nadzór nad zakładami pracy, w których pracownicy narażeni są na substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, kontynuowano nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi – poprzez kontrole podmiotów zajmujących się obrotem chemikaliami, a także stosujących chemikalia w działalności zawodowej. Prowadzono kontrole w zakresie podjętych działań profilaktycznych w kierunku zabezpieczenia przeciwepidemicznego zakładów pracy.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości podczas kontroli wydano 7 decyzji administracyjnych.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły nieprawidłowości w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin (2 nakazy), nieprawidłowości w zakresie substancji procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku (3 nakazy), pracy braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, (2 nakazy), stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higienicznosanitarnych (7 nakazów).

6.1. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

Od wielu lat dominującym czynnikiem szkodliwym w kontrolowanych zakładach na terenie powiatu kościańskiego jest hałas. Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu w 2022 roku dotyczyło 239 pracowników, zatrudnionych w 15 zakładach.

Ze względów technologicznych z reguły niemożliwe jest wyeliminowanie tego czynnika szkodliwego ze środowiska pracy. W związku z tym działania podejmowane przez stanowisko pracy ds. higieny pracy Powiatowej Stacji obejmują przede wszystkim nadzór nad wypełnieniem przez pracodawców obowiązków wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas.

Wymagane jest między innymi oznakowanie w zakładzie stref zagrożonych hałasem, zaopatrzenie pracowników w środki ochrony słuchu i egzekwowanie ich stosowania, sporządzenie i wprowadzenie w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz informowaniu pracowników o ryzyku zawodowym.

W większości przypadków przestrzegany jest obowiązek stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej na stanowiskach pracy, na których stwierdzane są przekroczenia dopuszczalnych norm higienicznych.

Ponadto w wyniku prowadzonego nadzoru w 2022 roku stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, które dotyczyły:

- pyłów (35 pracowników w 5 zakładach)
- czynników chemicznych (7 pracowników w 2 zakładach)

Łącznie na ponadnormatywne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w 2022 roku narażonych było 281 pracowników.

6.2. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

Różne substancje i ich mieszaniny stosowane są w działalności zawodowej wielu zakładów pracy na terenie powiatu kościańskiego, co powoduje określone zagrożenia dla zdrowia pracowników. W roku 2022 roku w ramach nadzoru przeprowadzono 49 kontroli u stosujących w działalności zawodowej chemikalia. Podczas kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin. Wydano 1 decyzję.

Podczas przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów tych substancji i ich mieszanin, kart charakterystyki oraz opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem. Ponadto, szczególną uwagę zwracano na stosowanie środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia. Sprawdzono również warunki magazynowania substancji i mieszanin chemicznych.

W 2022 roku Sekcja Higieny pracy uczestniczyła w realizacji wspólnotowego projektu BRN-EN-Force 2 (BEF-2). Projekt dotyczył sprawdzenia zgodności pod kątem obecności zatwierdzonych i niezatwierdzonych substancji czynnych. Ocenie poddano produkt biobójczy SEPTAL HANDS - płyn do higienicznej dezynfekcji rąk o działaniu bakteriobójczym i wirusobójczym grupa produktowa kat. I grupa 1.

W zakresie produktów biobójczych ogółem u wprowadzających do obrotu i stosujących przeprowadzono 19 kontroli.

6.3. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W roku 2022 pod kątem narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne skontrolowano 16 zakładów. Były to zakłady sektora obróbki drewna, dystrybucji paliw na stacjach paliw, obróbki metali, ochrony zdrowia. W trakcie kontroli zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie występowania czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie na stanowiskach pracy właściwej wentylacji ogólnej i miejscowej, stosowanie środków ochrony indywidualnej, informowanie pracowników o potencjalnych skutkach zdrowotnych,

wykonywanie profilaktycznych badań lekarskich z uwzględnieniem właściwego zakresu tych badań, wykonywanie badań środowiska pracy, a w przypadku stwierdzenia przekroczeń podejmowanie działań zmierzających do obniżenia stężeń poniżej NDS. Kontrolowano prowadzenie rejestrów czynników rakotwórczych pod kątem: wykazu stanowisk pracy, na których występuje narażenie, liczby pracowników pracujących w narażeniu, rodzaju podjętych środków i działań ograniczających stopień narażenia. Pracownicy mający kontakt z czynnikami rakotwórczymi wyposażeni są w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej. Pracownicy objęci są szkoleniami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy podczas, których informowano o skutkach zdrowotnych wynikających ze styczności z czynnikami rakotwórczymi.

W skontrolowanych zakładach w narażeniu na czynniki rakotwórcze lub mutagenne pracowało 49 osób w tym 15 kobiet. Przeprowadzone kontrole w 16 zakładach wykazały nieprawidłowości, które dotyczyły braku zgłoszenia informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym do Wojewódzkiego Państwowego Wielkopolskiego Inspektora Sanitarnego, braku badań pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz braku rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawienia w kontakcie z substancjami, ich mieszaninami czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

6.4. Czynniki biologiczne

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu kościańskiego skontrolowano 10 zakładów w których istnieje potencjalne zagrożenie czynnikami biologicznymi były to zakłady sektora ochrony zdrowia, zakłady rolnicze, zakład świadczący usługi pogrzebowe w których występują szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia. Ogółem na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia narażonych było 910 pracowników. Największa liczba pracowników, tj. 818 zatrudnionych było w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do grupy 2 zagrożenia, czyli czynniki, które mogą wywoływać choroby u ludzi, mogą być niebezpieczne dla pracowników, ale rozprzestrzenienie ich w populacji ludzkiej jest mało prawdopodobne. Zazwyczaj istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia.

Dane te zostały ustalone w oparciu o informacje zawarte w ocenach ryzyka zawodowego przeprowadzonych na stanowiskach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników m.in. zapewniają środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, właściwe (bezpieczne) warunki spożywania posiłków i napojów, instrukcje stanowiskowe, procedury, a także proponują uodpornienie przy pomocy dostępnych szczepionek. W roku 2022 podczas kontroli pod kątem narażenia na czynniki biologiczne nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.5. Choroby zawodowe

Choroba zawodowa to pojęcie medyczno-prawne określające chorobę ujętą w wykazie chorób zawodowych, spowodowaną działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, albo w związku ze sposobem wykonywania pracy. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kościanie, realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, prowadziła również postępowanie administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie w 2022 roku. wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. W związku ze zgłoszeniami przeprowadzono 3 postępowania administracyjne w zakładach pracy.

W 2022 roku zostały wydane 3 decyzje dotyczące chorób zawodowych:

- 1 decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej – choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19 (poz. 26 wykazu).
- 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej – narządu głosu (poz.15 wykazu)

6.6. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2022 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie nie wpływały informacje o pojawiających się obiektach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. W związku z powyższym nie podejmowano działań kontrolnych i nie wydawano decyzji administracyjnych w tym zakresie. Na terenie powiatu kościańskiego nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji oraz sprzedaży środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i w związku z powyższym nie było konieczności podejmowania wspólnych kontroli z Policją lub innymi służbami.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Na bieżąco prowadzony jest monitoring zatruc środków zastępczymi dzięki nawiązanej współpracy z Wielkopolskim Centrum Neuropsychiatrycznym w Kościanie i Samodzielnym Publicznym ZOZ w Kościanie. W 2022 roku nie odnotowano przypadku zatrucia środkami zastępczymi.

Dnia 15.11.2022r., w holu siedziby PSSE utworzono dla petentów Stacji w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia punkt informacyjno- edukacyjny. Zainteresowani mogli zapoznać się z materiałami edukacyjnymi (ulotki, broszury DOPALACZE-WYPALACZE „Środki zastępcze „STOP DOPALACZOM”) oraz uzyskać informację o podmiotach udzielających informacji i porad w ramach profilaktyki uzależnień.

W trakcie kontroli prowadzonych w 2022 roku w ramach nadzoru nad warunkami higieny pracy zbierano informację na temat przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w nadzorowanych zakładach. Działania te miały na celu ustalenie stanu faktycznego dotyczącego respektowania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

6.7. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2022 roku w ramach prowadzonego nadzoru przeprowadzono 4 kontrole obiektów. Kontrole dotyczyły przestrzegania przepisów Rozporządzenia Komisji (UE) 2021/1902 z dnia 29 października 2021 roku dotyczących zakazu stosowania w produktach kosmetycznych niektórych substancji sklasyfikowanych jako rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość. Były to produkty zawierające pirytyonian cynku oraz produkty zawierające butylphenyl methylpropinal – lilial, – substancje, które zostały sklasyfikowane jako działające szkodliwie na rozrodczość (CMR kategorii 1B). Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2021/1902 z dnia 29 października 2021 roku od 01 marca 2021 roku pirytyonian cynku został dodany do pozycji 1670, a butylphenyl methylpropinal – lilial, do pozycji 1666 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 i jest zakazany do używania w produktach kosmetycznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli dokonano przeglądu losowo wybranego asortymentu znajdującego się w sprzedaży w zakresie dotyczącym zakazu stosowania w produktach kosmetycznych niektórych substancji sklasyfikowanych jako rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość. W jego wyniku nie stwierdzono by były wprowadzane do obrotu produkty zawierające pirytyonian cynku i butylphenyl methylpropinal – lilial,

7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2022 roku nadzorem sanitarnym objęto 203 obiekty stałe takie jak: żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, zespoły szkół, placówki wsparcia dziennego, placówki wychowania pozaszkolnego oraz place zabaw. Łącznie, w roku sprawozdawczym, przeprowadzono 114 kontroli obiektów.

Działalność stanowiska pracy koncentrowała się w ciągu danego roku na prowadzeniu bieżącego nadzoru z uwzględnieniem:

- oceny warunków sanitarno – higienicznych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- oceny przestrzegania realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w podległych placówkach,
- oceny stanu technicznego i porządkowego pomieszczeń tj. sal zajęć, korytarzy, sal gimnastycznych wraz z ich zapleczem, terenów przyszkolnych (boisk, placów zabaw),
- oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w podległych obiektach pod kątem posiadanej infrastruktury,
- oceny warunków sanitarno – higienicznych i sanitarno – technicznych pracy ucznia,
- oceny mebli szkolnych i sprzętu sportowego pod kątem posiadanych certyfikatów,
- oceny stanu sanitarno – technicznego placów zabaw zarówno przy placówkach oświatowo – wychowawczych, jak i na terenach rekreacyjnych,
- oceny posiadania przez podległe placówki wentylacji grawitacyjnej oraz mechanicznej,
- oceny warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

Dodatkowo w 2022 roku, w 5 szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie powiatu, dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

Podczas prowadzonych kontroli w podległych obiektach, oprócz stałych zagadnień, ocenie podlegało również przestrzeganie wytycznych bezpieczeństwa stworzonych dla danego typu obiektu w związku z COVID-19.

7.1. Remonty przeprowadzone w placówkach w roku sprawozdawczym

Zgodnie z przeprowadzoną oceną przygotowania placówek do nowego roku szkolnego oraz z informacjami uzyskanymi podczas bieżących kontroli w roku sprawozdawczym, stwierdzono, że placówki działające na terenie powiatu kościańskiego, w miarę możliwości, przeprowadziły prace remontowo – przygotowawcze oraz prace konserwatorskie.

Prace te obejmowały:

- remont dachu polegający na wymianie pokrycia dachowego i naprawie usterek (Zespół Szkół Specjalnych w Kościanie),
- przebudowę dachu obejmującą: wymianę części więźby dachowej z impregnacją drewnianej konstrukcji, wymianę pokrycia dachu na nowe, ocieplenie stropu, montaż instalacji odgromowej, wymianę rur spustowych, wymianę dachowych opierzeń blacharskich oraz roboty wykończeniowe (Szkoła Podstawowa nr 1 w Kościanie);
- odmalowanie części sal lekcyjnych,
- odmalowanie zaplecza sanitarnego placówki;
- przekształcenie jednej z sal lekcyjnych na pracownię informatyczną;
- odmalowanie pomieszczeń bloku sportowego;
- renowację i dezynfekcję podłóg;
- prace porządkowe i konserwatorskie na terenach przyszkolnych (boiska, place zabaw, tereny rekreacyjne);
- konserwację urządzeń na placach zabaw.

Ponadto, w roku 2022 zrealizowano kolejny etap kompleksowego remontu Szkoły Podstawowej nr 4 w Kościanie związanego z realizacją zadania „Głęboka termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 4 w Kościanie”. Obecnie budynek posiada nowy dach i stolarkę okienną, nową sieć centralnego ogrzewania, sieć elektryczną, sieć kanalizacyjną oraz deszczową. Wyremontowane zostało także zaplecze kuchenne, a budynek posiada także nową elewację. W ramach przeprowadzonych prac, przed szkołą powstała także zatoka typu „kiss & ride”, która umożliwia szybkie i bezpieczne opuszczenie auta przez uczniów dowożonych do szkoły samochodami.

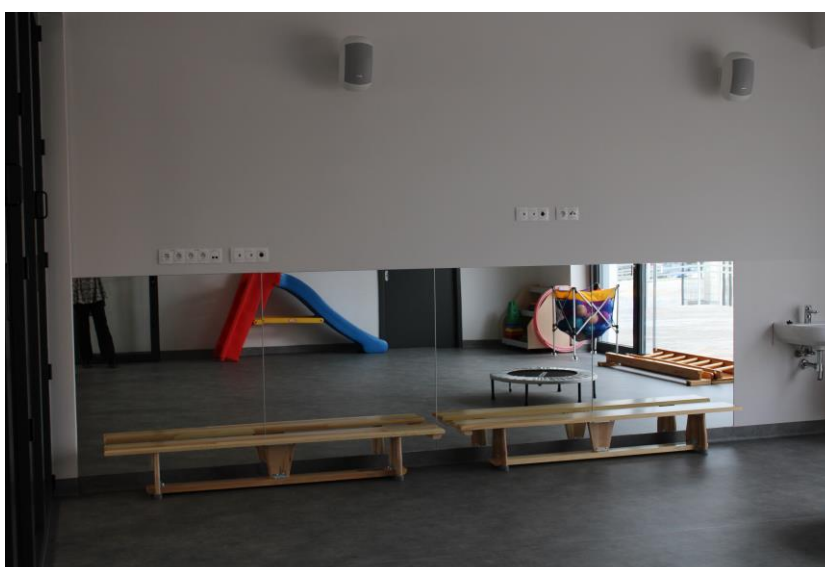
**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Z dniem 01 września 2022 roku Samorządowe Przedszkole nr 2 w Kościanie rozpoczęło działalność w nowej siedzibie. Nowy budynek przedszkola wykonany został w technologii pasywnej, która opiera się na założeniach minimalizowania zapotrzebowania na energię, maksymalizacji komfortu termicznego, wysokiej jakości powietrza wewnątrz budynku oraz trwałości budowlanej. Zaletą nowego budynku jest wykorzystanie w nim odnawialnych źródeł energii, które pozwolą na ograniczenie kosztów energii oraz zminimalizują emisję zanieczyszczeń.

Zdjęcie nr 1. Sala zajęć w nowym budynku Samorządowego Przedszkola nr 2 w Kościanie

Zdjęcie nr 2. Sala do zajęć gimnastycznych w nowym budynku Samorządowego Przedszkola nr 2 w Kościanie

Zdjęcie nr 3. Szatnia dla dzieci w nowym budynku Samorządowego Przedszkola nr 2 w Kościanie

Ponadto, w roku 2022, na terenie miasta Kościana powstały dwa nowe przedszkola. Przedszkole nr 5 „Łamiglówka” zlokalizowane przy ul. Naclawskiej oraz Przedszkole nr 6 „Kryjówka” funkcjonujące przy ul. Czempińskiej to prywatne przedszkola publiczne.

Zdjęcie nr 4. Budynek nowego Przedszkola nr 5 w Kościanie „Łamiglówka”

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**Zdjęcie nr 5. Plac zabaw i teren rekreacyjny przy nowym Przedszkolu nr 5
w Kościanie „Łamiglówka”**

**Zdjęcie nr 6. Sala zajęć w nowym Przedszkolu nr 5
w Kościanie „Łamiglówka”**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**Zdjęcie nr 7. Szatnia w nowym Przedszkolu nr 6
w Kościanie „Kryjówka”**

**Zdjęcie nr 8. Sala zajęć w nowym Przedszkolu nr 6
w Kościanie „Kryjówka”**

7.2. Higiena procesu nauczania – higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

W 2022 roku ocena rozkładu zajęć lekcyjnych przeprowadzona została w 17 placówkach. Plan zajęć oceniony został w 9 szkołach funkcjonujących samodzielnie – 8 szkołach podstawowych i 1 liceum oraz 8 zespołach szkół. Analizy dokonano w odniesieniu do 243 oddziałów. Nieprawidłowości stwierdzono w 126 oddziałach w 15 szkołach. (tab.8.)

Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych				
Rodzaj placówki	Ocenie poddano rozkład zajęć lekcyjnych		Stwierdzono nieprawidłowości	
	ilość placówek	ilość oddziałów	ilość placówek	ilość oddziałów
Szkoły podstawowe	8	124	6	57
Liceum Ogólnokształcące	1	12	1	12
Zespoły szkół	8	107	8	57
Razem:	17	243	15	126

Tabela nr 10. Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami uzyskanymi od Dyrektorów szkół nieprawidłowości stwierdzone podczas analizy rozkładu zajęć lekcyjnych wynikają z organizacji pracy placówki, a także, podobnie jak w latach ubiegłych, podyktowane są niewystarczającą bazą lokalową w stosunku do liczby korzystających uczniów oraz dowozami uczniów.

7.3. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy i meble szkolne

W roku sprawozdawczym, w trakcie bieżących kontroli sanitarnych, dokonywano oceny posiadania przez szkoły i przedszkola certyfikowanych mebli szkolnych i sprzętu sportowego.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Spośród 16 skontrolowanych przedszkoli wszystkie posiadają meble certyfikowane w 100%. Również zdecydowana większość szkół na terenie powiatu posiada 100% mebli certyfikowanych, spełniających wymagania ergonomii. Spośród 9 skontrolowanych szkół funkcjonujących samodzielnie 5 placówek posiada 100% certyfikowanych mebli, a w 3 placówkach odsetek certyfikowanych mebli wynosi powyżej 50%. Jedyne w przypadku kontroli 1 szkoły stwierdzono, że posiada ona do 50% mebli certyfikowanych. Kontrole przeprowadzone w zespołach szkół wykazały natomiast, że 8 ze skontrolowanych placówek posiada meble certyfikowane w 100%, a jedynie w 1 placówce odsetek certyfikowanych mebli wynosi powyżej 50% (tab.9).

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:				
	Meble nie posiadające certyfikatów	Odsetek mebli z certyfikatami wynosi			
		do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	16
Szkoły podstawowe	0	0	1	2	5
Licea	0	0	0	1	0
Zespoły szkół	0	0	0	1	8
Razem	0	0	1	4	29

Tabela nr 11. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble.

Biorąc pod uwagę odsetek urządzeń i sprzętów sportowych z certyfikatami wszystkie przedszkola objęte kontrolą posiadają 100% certyfikowanego sprzętu sportowego. W ramach 8 skontrolowanych szkół podstawowych stwierdzono, że 1 ze szkół posiada do 25% sprzętu certyfikowanego, 4 szkoły posiadają powyżej 50% certyfikowanego sprzętu sportowego, natomiast pozostałe 3 posiadają 100% urządzeń i sprzętów sportowych posiadających certyfikaty. W przypadku 9 skontrolowanych placówek należących do zespołów szkół 5 placówek posiada sprzęt sportowy certyfikowany w 100%, a odsetek certyfikowanego sprzętu sportowego w pozostałych 4 skontrolowanych placówkach wynosi powyżej 50% (tab. 10).

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:				
	Wylącznie sprzęt sportowy zakupiony przed 1997r.	Odsetek sprzętu i urządzeń z certyfikatami			
		do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	16
Szkoły podstawowe	0	1	0	4	3
Licea	0	0	0	1	0
Zespoły szkół	0	0	0	4	5
Razem	0	1	0	9	24

Tabela nr 12. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy

7.4. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

Spośród 21 skontrolowanych w 2022 roku placówek szkolnych gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej posiada 19 z nich (w tym 9 szkół podstawowych, liceum ogólnokształcące i 9 zespołów szkół). W pozostałych 2 placówkach oświatowych profilaktyczną opiekę zdrowotną zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie obiektu (tab.11).

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Rodzaj Placówki	Liczba szkół posiadających gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	Liczba szkół w których pomoc zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki	Liczba szkół, w których pomoc jest świadczona poza terenem placówki
Szkoły Podstawowe	9	2	0
Licea ogólnokształcące	1	0	0
Zespoły Szkół	9	0	0
Razem:	19	2	0

Tabela nr 13 .Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach.

7.5. Prowadzenie dożywiania w szkołach

Z przeprowadzonych w 2022 roku kontroli wynika, że w odniesieniu do 17 skontrolowanych placówek w 15 z nich prowadzone jest dożywianie uczniów. W 10 szkołach posiłki przygotowywane są na miejscu, a w 5 szkołach posiłki są dowożone przez firmy zewnętrzne. W 7 szkołach ciepłe posiłki stanowią obiady jednodaniowe, a w 8 placówkach zapewniono obiady pełne dwudaniowe. Z ciepłych posiłków wydawanych w szkołach korzysta ogółem 1574 uczniów. Ponadto, w 2 szkołach funkcjonują sklepiki szkolne, a w 6 szkołach funkcjonują automaty z żywnością. Posiłki dofinansowane stanowią 7% wszystkich obiadów wydawanych w szkołach (tab. 12).

Rodzaj Placówki	Wydawanie ciepłych posiłków						Liczba dzieci i młodzież korzystających z posiłków dofinansowanych
	Liczba placówek			Liczba dzieci i młodzieży korzystających z:			
	OGÓLEM	Obiady pełne	Obiady jednodaniowe	OGÓLEM	obiadów pełnych	Obiadów jednodaniowych	
Szkoły Podstawowe	7	4	3	1015	792	223	72
Licea ogólnokształcące	1	1	0	150	150	0	2
Zespoły Szkół	7	3	4	409	219	190	33
Razem:	15	8	7	1574	1161	413	107

Tabela nr 14. Prowadzenie dożywiania w szkołach

7.6. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2022 roku na terenie powiatu kościańskiego, zarówno w okresie zimowym, jak i letnim, zorganizowano 61 turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Wszystkie turnusy zostały zgłoszone w ogólnopolskiej, elektronicznej bazie wypoczynku MEN. Łącznie, w czasie trwania akcji wypoczynku, przeprowadzono 23 kontrole, w tym: 4 kontrole turnusów wypoczynku zimowego oraz 19 kontroli turnusów wypoczynku letniego. W 2022 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, jako formy zorganizowanego wypoczynku przeważały te organizowane w miejscu zamieszkania, czyli półkolonie.

W wyniku kontroli ustalono, że z wypoczynku zorganizowanego na terenie powiatu kościańskiego w 2022 roku skorzystało łącznie 786 dzieci. Z kontroli przeprowadzonych podczas akcji zima i akcji lato wynika, że obiekty zostały właściwie przygotowane i zapewniały bezpieczne oraz higieniczne warunki wypoczynku, a ich stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

7.7. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów

W roku 2022 przeprowadzono w 5 placówkach oświatowych ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Oceną objęto łącznie 45 oddziałów szkoły podstawowej, a badaniu poddanych zostało 776 uczniów. Przeprowadzone badanie wskazało, że prawidłową wagę tornistra szkolnego, która stanowiła do 10% masy ciała dziecka, posiadało 314 uczniów. Ponadto, przeprowadzone pomiary wskazały, że 329 uczniów posiadało tornister, którego waga mieściła się w zakresie 10-15% masy ciała danego dziecka. Wagę tornistra szkolnego, która stanowiła powyżej 15% wagi danego ucznia odnotowano w przypadku 133 osób.

Zdjęcie nr 9. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzona wśród uczniów Zespołu Szkół w Starych Oborzyskach.

Przeprowadzone w roku 2022 kontrole pokazały, że wszystkie skontrolowane placówki zapewniają uczniom miejsce na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych – szafki uczniowskie zapewnione w 31 placówkach, pozostałe skontrolowane obiekty zapewniają inne miejsce przeznaczone na ten cel – wyznaczone półki salach zajęć lub bibliotece.

8. Stan sanitarny obiektów Żywności i Żywienia

W ewidencji Stacji Sanitarно- Epidemiologicznej w Kościanie w roku 2022 znajdowało się 1420 obiektów żywieniowo-żywnościowych, w tym 2 zakłady produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Przeprowadzono ogółem 403 kontrole, w tym 33 kontrole interwencyjne (12 kontroli w związku z interwencjami klientów + 21 kontroli w związku z powiadomieniami w systemie RASFF). Interwencje konsumentów dotyczyły przede wszystkim stwierdzenie w sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarnego. Sklasyfikowano 167 obiektów. Ze wszystkich obiektów w ewidencji 450 zakładów zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka, 755 zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka, 215 do kategorii wysokiego ryzyka.

W 556 obiektach żywieniowo-żywnościowych wprowadzone zostały zasady dobrej praktyki higienicznej, w 152 zakładach wdrożono zasady systemu HACCP, które są ważnym instrumentem mającym na celu pomoc przedsiębiorstwom sektora spożywczego w zakresie zachowania zgodności z zasadami higieny żywności.

W 2022r. pobrano ogółem do badań 146 próbek, z czego:

- 104 zbadano mikrobiologicznie,
- 42 próbki pobrano do badań chemicznych.

99 próbek przekazano do Laboratorium w PSSE w Lesznie, 47 próbek przekazano do Laboratorium w WSSE w Poznaniu oraz do innych laboratoriów zewnętrznych.

Zakwestionowaniu uległo 10 próbek ze względu na nieprawidłowe znakowanie. Po otrzymaniu wyników, sprawę przekazano do producenta oraz do PPIS na terenie, której znajdował się zakład produkcyjny.

W 2022 roku wydano 391 decyzji, z czego 199 to rachunki wydane w formie decyzji, 18 decyzji wydane w celu poprawy stanu sanitarno- technicznego, 86 decyzji zatwierdzających, 65 decyzji wykreślających zakłady z rejestru i 23 decyzje zmieniające.

Nałożono 62 mandatów na sumę 17.400 zł.

8.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

Lp.	Nazwa grupy	Rok 2022 z uwagi na parametry mikrobiologiczne i chemiczne		Rok 2022 z uwagi na znakowanie	
		%	liczba	%	liczba
1.	Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	0	0	0	0
2.	Lody	0	0	0	0
3.	Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	0	0	0	0
4.	Przetwory mleczne bez masła i lodów	0	0	0	0
5.	Masło	0	0	25	5
6.	Wyroby garmażeryjne i kulinarne	0	0	0	0
7.	Koncentraty spożywcze	0	0	0	0
8.	Tłuszcze roślinne	0	0	0	0
9.	Warzywa, przetwory i produkty warzywne	0	0	0	0
10.	Owoce, przetwory i produkty owocowe	0	0	0	0
11.	Ryby, owoce morza i ich przetwory	0	0	100	5
12.	Majonezy, musztardy, sosy	0	0	0	0
13.	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	0	0	0	0
14.	Suplementy diety	0	0	0	0
15.	Przyprawy	0	0	0	0
16.	Drób i produkty drobiarskie, jaja	0	0	0	0

Tabela nr 15. Próby kwestionowane w 2022 r.

Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 123 próbek środków spożywczych –krajowych,

z czego:

84 próbek zbadano mikrobiologicznie oraz 39 próbek zbadano chemicznie, zakwestionowano 10 próbek ze względu na nieprawidłowe znakowanie.

8.2. Importowane środki spożywcze

W roku 2022 pobrano do badań z importu i UE 23 próbki środków spożywczych, w tym:

- 1 próbka „Papryka mielona ” UE- zbadano w kierunku mikotoksyn
- 5 próbek „Pieprz czarny mielony” import - zbadano w kierunku mikrobiologicznym (Salmonella spp; Listeria monocytogenes, zapleśnienie, obecność zanieczyszczeń biologicznych w tym szkodników i ich pozostałości, oznakowanie),
- 5 próbek „Papryka słodka mielona” UE - zbadano w kierunku mikrobiologicznym (Salmonella, Listeria monocytogenes, zapleśnienie, obecność zanieczyszczeń biologicznych w tym szkodników i ich pozostałości, oznakowanie),
- 2 próbki „Cytryny” UE - zbadano w kierunku pestycydów,
- 5 próbek „Suplement diety Skoncentrowane białko w proszku” UE - zbadano w kierunku mikrobiologicznym (Salmonella, Listeria monocytogenes),
- 5 próbek „Sezam łuskany” import - zbadano w kierunku mikrobiologicznym (Salmonella, Listeria monocytogenes).

8.3. Badania w kierunku wykrycia genetycznej modyfikacji

W 2022 r. nie pobierano do badań środków spożywczych w kierunku GMO.

8.4. Ocena sposobu żywienia

Na terenie działalności PSSE w Kościanie żywienie zbiorowe zamknięte prowadzone jest w 60 placówkach.

Są to:

- 2 stołówki pracownicze,
- 2 bloki żywienia w szpitalu,
- 2 kuchnie niemowlęce,
- 3 bloki żywienia w domu opieki społecznej,
- 3 bloki żywienia w żłobku,
- 14 stołówek szkolnych,
- 1 stołówka w internacie,

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

- 25 stołówek w przedszkolach,
- 1 stołówka w zakładzie specjalnym,
- 7 inne zakłady żywienia.

W stołówkach szkolnych i w blokach żywienia w przedszkolach posiłki częściowo są refundowane przez lokalne Ośrodki Pomocy Społecznej. Placówki oświatowe na terenie Gminy Kościan wprowadziły posiłki jednodaniowe lub dwudaniowe. Stawki żywieniowe wynoszą przeciętnie od 5,00 do 6,00 zł.

Szkoły objęte są programem „Szkłanka mleka”, „Owoc w szkole” refundowanym przez Agencję Rynku Rolnego. Dzięki temu dzieci otrzymują codziennie porcję mleka w kartoniku oraz dwa razy w tygodniu owoc lub warzywo.

Pracownicy bloków żywienia w szkołach i przedszkolach uczestniczą w szkoleniach nt. zdrowego odżywiania przez co zwiększa się świadomość personelu. Dyrektorzy placówek w sposób bardzo poważny podchodzą do zaleceń wydawanych przez Inspekcję Sanitarną, dzięki temu oferowane posiłki są coraz bardziej urozmaicone, zawierają owoce i warzywa, pieczywo razowe i są przygotowywane z wykorzystaniem odpowiedniej obróbki termicznej.

W czasie sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego oceniane są jadłospisy. Wszystkie zastrzeżenia i sugestie dot. jadłospisów są przyjmowane przez dyrekcję placówek i w miarę możliwości nieprawidłowości w tym zakresie są usuwane.

Większość szkół i przedszkoli dostosowała się do wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1169/2011 i opracowała wykaz składników w tym zaznaczono alergeny dla oferowanych posiłków.

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne im. Oskara Bielawskiego w Kościanie posiada własny blok żywienia. W placówce tej obliczana jest systematycznie kaloryczność przygotowywanych posiłków.

8.5. Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2022r. nie pobrano do badań materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF przeprowadzono 10 kontroli w miejscach obrotu przedmiotami użytku, jeżeli w czasie kontroli stwierdzono w sprzedaży zakwestionowane przedmioty, zostały one wycofane ze sprzedaży.

8.6. Nadzór nad żywnością specjalnego przeznaczenia i suplementami diety.

W 2022 roku w ramach kontroli urzędowej pobrano do badań laboratoryjnych 8 próbek suplementów diety oraz 4 próbki środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego w tym:

- 5 próbek suplementu diety zbadano w kierunku mikrobiologicznym,
- 1 próbkę suplementu diety zbadano w kierunku zawartości kofeiny,
- 1 próbkę suplementu diety zbadano w kierunku zawartości witaminy C,
- 1 próbkę suplementu diety zbadano w kierunku zawartości wapnia,
- 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego w kierunku znakowania,
- 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego w kierunku pozostałości pestycydów,
- 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego w kierunku Toksyny T-2, HT-2, Sumy Toksyn T-2 i HT-2 oraz Alkaloidów sporyszu,
- 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego w kierunku Aflatoksyny B1, Aflatoksyny M1, Ochratoksyny A, DON, ZEA, Fumonizyny B1, Fumonizyny B2, Sumy Fumonizyn B1 + B2.

W czasie kontroli sanitarnych w miejscach obrotu żywnością oceniono znakowanie 11 produktów z grupy „suplementy diety” – znakowanie nie uległo zakwestionowaniu.

9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

9.1. Programy Krajowe

Profilaktyka HIV/AIDS

Celem programu jest prowadzenie edukacji młodzieży i lokalnego społeczeństwa nt. HIV/AIDS oraz promowanie wykonywania testów przeciw wirusowi HIV. Temat bezpiecznych zachowań w zapobieganiu zakażeniom HIV i chorobie AIDS przeprowadza się w środowisku uczniów szkół ponadpodstawowych, realizując go w formie wykładów, projekcji filmowych, konkursów, szkoleń, poprzez rozdawnictwo ulotek i materiałów edukacyjnych. W materiały edukacyjne zaopatruje się Szkoły Ponadpodstawowe, Poradnię Dermatologiczną, w miarę możliwości Poradnię Lekarza Rodzinnego, Oddział Ratunkowy, Puby.

W ramach akcji „Bezpieczne Walentynki 2022” w tematyczne zakładki zaopatrzone Miejską Bibliotekę Publiczną w Kościanie, które rozdawano czytelnikom w Walentynki.

Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla MLZ - kontra HIV (Młodzieżowi Liderzy Zdrowia), w którym wzięło udział 16 osób. Szkolenie odbyło się w formie wykładu i warsztatów. W szkoleniu wzięli udział słuchacze z Hufca Pracy w Kościanie. Każdy uczestnik otrzymał materiały z podstawowymi informacjami nt. HIV/AIDS.

Jak co roku PSSE we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Kościanie zorganizowała i przeprowadziła konkurs na etapie powiatowym na Infografikę pod tytułem „Nie daj szansy AIDS”. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych. Do konkursu przystąpiły 2 szkoły, na konkurs wpłynęły 3 prace. Nagrody na etapie powiatowym ufundowało Starostwo Powiatowe w Kościanie. Praca, która zajęła pierwsze miejsce na etapie powiatowym została przesłana na etap wojewódzki do Poznania.

W ramach Światowego Dnia AIDS na stronie internetowej PSSE umieszczono informację o Światowym Dniu AIDS, aktualnych Punktach Konsultacyjno – Diagnostycznych oraz informację o XXVIII konferencji „Człowiek żyjący z HIV w rodzinie i społeczeństwie”.

Zdjęcie nr 10 Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia nt. HIV/AIDS

„Trzymaj Formę”

Celem działań w ramach programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki.

Program „Trzymaj Formę” jest atrakcyjny dla uczniów z uwagi na unikalne dwukierunkowe podejście promujące przyjemność zbilansowanego odżywiania z regularną aktywnością fizyczną.

Z każdym rokiem świadomość młodzieży i odpowiedzialność za swoje zdrowie jest coraz większa, dlatego kontynuacja tego programu ma głęboki sens. W roku szkolnym 2021/2022 w związku z sytuacją epidemiologiczną związaną z Covid-19 realizacja została zawieszona.

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”

Program ma na celu upowszechnianie informacji o szkodliwości palenia tytoniu wśród społeczności, zmniejszenie zachorowań wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy oraz promowanie i upowszechnianie mody na niepalenie, głównie wśród uczniów i młodzieży. Na poziomie powiatowym program realizowany był przez pracowników PSSE OZiPZ.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Na poziomie szkół i przedszkoli realizowali go wychowawcy klas i oddziałów „O” w przedszkolach we współpracy ze Szkolną Służbą Zdrowia w ciągu całego roku szkolnego.

Zorganizowano i przeprowadzono:

- we współpracy ze Starostwem Powiatowym konkurs na etapie powiatowym pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” na fotografię o tematyce antytytoniowej, skierowany do uczniów klas V. W konkursie wzięły udział 4 szkoły podstawowe na terenie powiatu, na konkurs wpłynęły 4 prace. Nagrodzono 2 prace oraz przyznano 2 wyróżnienia. Nagrody ufundowało Starostwo Powiatowe w Kościanie
- szkolenie i warsztaty w ramach Młodzieżowych Liderów Zdrowia dla uczniów VIII klasy szkoły podstawowej nt: szkodliwości palenia, w szkoleniu uczestniczyło 19 uczniów
- w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu zorganizowano i przeprowadzono konkurs plastyczny dla dzieci z 2 oddziałów „O” , na konkurs wpłynęło 12 prace, komisja nagrodziła 3 prace. Nagrody w konkursie ufundowała PSSE w Kościanie, wszystkie dzieci które wzięły udział w konkursie otrzymały upominek w postaci mini puzzli.
- w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia w holu PSSE utworzono punkt poradniczo – informacyjny dla pacjentów Stacji, zainteresowani oprócz materiałów edukacyjnych mogli dokonać pomiaru tlenu węgla w płucach przy pomocy Smokelyzera. Zorganizowano i przeprowadzono konkurs plastyczny dla dzieci z oddziału „O”, w konkursie wzięło udział 30 dzieci , na konkurs wpłynęło 16 prac, nagrody ufundowała PSSE.

Na stronie internetowej Stacji umieszcza się na bieżąco informacje o tematyce antytytoniowej, regulaminy konkursów oraz informacje z ich przebiegu.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Zdjęcie nr 11 Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia nt. tytoniu

Zdjęcie nr 12 Punkt poradniczo – informacyjny w siedzibie PSSE w Kościance

Zdjęcie nr 13 Konkurs plastyczny nt. szkodliwości palenia w przedszkolu

„Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych z oddziałów „O” z udziałem rodziców i opiekunów. Ma charakter profilaktyczny a przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program realizowany był w 18 placówkach, łącznie wzięło w nim udział 572 dzieci oraz 193 rodziców.

„Bieg po zdrowie”

Program skierowany jest do uczniów IV klas szkoły podstawowej, grupa wiekowa (9-10 lat). Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e- papierosów. Zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi. Program angażuje nie tylko środowisko szkolne, ale i domowe uczniów. W roku 2022 program był realizowany w 7 szkołach, wzięło w nim udział 331 dzieci oraz 177 rodziców. Szkoły realizujące program zostały zaopatrzone w materiały do jego realizacji.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Jest to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Oprócz treści dydaktycznych program ma duże możliwości praktycznego działania w postaci wycieczek, spotkań z przedstawicielami różnych zawodów (np. pszczelarz, ogrodnik, rolnik). Dzięki realizacji programu dzieci poznają nieprzetworzone produkty ekologiczne, poznają znaki jakimi oznacza się żywność ekologiczną. W programie w roku 2022 wzięła udział Szkoła Podstawowa Nr 3 w Kościanie (4 oddziały „O” , 102 dzieci), wszystkie dzieci biorące udział w programie otrzymały broszury pt.: Skąd się biorą produkty ekologiczne”. W ramach programu zorganizowano i przeprowadzono konkurs „EKO jest lepsze!” pod hasłem:

Nasza planeta – nasze zdrowie”. Komisja wybrała i nagrodziła 3 prace, nagrody ufundowała PSSE w Kościanie, natomiast wszystkie dzieci biorące udział w konkursie otrzymały upominki w formie mini puzzli.

Zdjęcie nr 14 Konkurs „EKO jest lepsze!”

9.2. Programy wojewódzkie

„Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program skierowany jest do dzieci 5 i 6- letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Celem ogólnym programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Ponadto program ma na celu podniesienie wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego, ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci. Placówki biorące udział w programie (19 placówek przedszkolnych, 10 oddziałów „0” w szkołach podstawowych, razem 580 dzieci) zostały wyposażone w materiały edukacyjne w postaci broszur dla dzieci i rodziców, odbłasku w kształcie puzzla dla każdego dziecka, listu do dyrektorów i nauczycieli przedszkolnych.

W placówkach realizujących program na zebraniach zapoznano rodziców z treścią programu, omówiono poszczególne rozdziały tematyczne, przekazano rodzicom broszury.

W opinii kadry przedszkolnej program jest ciekawy, dobrze opracowany i oprzyrządowany. Broszura dla dzieci i rodziców okazała się strzałem w dziesiątkę, teksty trafiają do dzieci i rodziców.

„Mały kleszcz - duży problem?”

W ramach programu zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla kadry obozu Ochotniczej Straży Pożarnej w Kościanie, w formie wykładu i projekcji filmowej. W szkoleniu uczestniczyło 8 osób. Uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne w postaci plakatów, ulotek i kleszczołapek. Przeprowadzono pogadankę dla 14 uczestników obozu żeglarskiego.

W materiały tematyczne zaopatrzone również 8 obozów w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”.

9.3. Programy lokalne

Profilaktyka Raka Szyjki Macicy – „Wybierz życie – pierwszy krok”

Celem programu jest edukacja młodzieży ponadgimnazjalnej, głównie dziewcząt, mająca zwiększyć poziom wiedzy nt. zapobiegania chorobom nowotworowym ze szczególnym uwzględnieniem raka szyjki macicy. Program realizowany był w 3 szkołach ponadpodstawowych. W programie wzięło udział 906 uczniów szkół ponadpodstawowych, 300 rodziców, 71 nauczycieli.

Do realizacji wykorzystuje się wcześniej otrzymane pakiety z materiałami edukacyjnymi.

Program realizuje się wg scenariuszy zajęć z Poradnika dla Koordynatora programu, wykład, projekcja filmowa, ankieta. W roku 2022 wszystkie szkoły realizujące program otrzymały tematyczne ulotki, zakładki i plakaty.

9.4. Interwencje nieprogramowe

Zapobieganie chorobom nowotworowym - „Profilaktyka Raka Piersi”

Celem programu jest edukacja młodzieży ponadgimnazjalnej, głównie dziewcząt, mająca zwiększyć poziom wiedzy nt. zapobiegania chorobom nowotworowym ze szczególnym uwzględnieniem raka piersi. Program realizowany był w 2 szkołach ponadpodstawowych przez Szkolną Służbę Zdrowia w formie pogadank, ćwiczeń na fantomach, prezentacji multimedialnych, w oparciu o materiały z poprzednich lat.

**Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania:
Kampania Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) pt:
„ Wybieraj zdrową żywność”.**

Kampania ma na celu zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcanie do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kierowana jest do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców w wieku 25 – 45 lat.

W ramach Kampanii zorganizowano i przeprowadzono wykład dla kobiet – matek dzieci w wieku szkolnym. Wykład przeprowadzono dla uczestniczek Klubu Integracji Społecznej przy OPS w Kościanie. W spotkaniu uczestniczyło 11 osób. Spotkanie składało się z tematycznego wykładu i prezentacji, na końcu odbyła się dyskusja a zainteresowani mogli zaopatrzyć się w tematyczne ulotki.

9.5. Inne przedsięwzięcia

Podsumowanie działalności

Działalność OZiPZ w Kościanie jest realizowana zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie o Inspekcji Sanitarnej. Zmierzają one do poprawy zdrowia społeczeństwa. W tym celu organizowane są akcje informacyjne i realizowane programy prozdrowotne. Spotykają się one z zainteresowaniem ze strony odbiorców. Skuteczność działań wychowawczo- zdrowotnych wdużej mierze jest uzależniona od warunków zewnętrznych najbliższego środowiska, dlatego działania nasze ukierunkowane są głównie na współpracę z dyrektorami szkół i przedszkoli, Szkolną Służbą Zdrowia, pedagogami, wychowawcami.

Bardzo dobrze układa się współpraca ze Starostwem Powiatowym, które występuje jako współorganizator imprez i fundator nagród. Współpracuje się także Hufcem Pracy, Polskim Towarzystwem Oświaty Zdrowotnej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościańskim Ośrodkiem Kultury, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Miejską Biblioteką Publiczną.

10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny działając na wniosek inwestora, podmiotu gospodarczego lub upoważnionego organu realizuje następujące zadania:

- 1) Zajmuje stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie wymagań wynikających z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.),
- 2) Wydaje opinie o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.),
- 3) Wydaje opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.),
- 4) Wydaje opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie wyżej cytowanej ustawy,
- 5) Uzgadnia dokumentację projektową w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych na podstawie zapisu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 195),
- 6) Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 195) oraz art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.),
- 7) Przeprowadza kontrole i wizje lokalne przed zajęciem stanowiska i wydaniem opinii,
- 8) Zajmuje stanowisko w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych w innych sprawach będących w kompetencji PPIS, w tym uzgadnia warunki zabudowy w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

9) Wydaje decyzje płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

LP.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW w okresie sprawozdawczym
1.	Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	15
2.	Opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	19
3.	Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	45
4.	Wydawanie opinii w sprawach uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	18
5.	Zajmowanie stanowisk w innych sprawach, w tym: - uzgodnienia warunków zabudowy - opinie o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - wnioski do planów zagospodarowania przestrzennego - milczące załatwienie sprawy wystawianie decyzji płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	135 (45) (4) (13) (2) (71)
6.	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	59
7.	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	14
8.	OGÓLEM	305

Tabela nr 16. Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2022

11. Zakończenie

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2022 była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i chorób powodowanych warunkami środowiska. Zadania powyższe wynikają z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej Nieustannie trwa nadzór nad zakażeniami wirusem SARS-CoV-2

Zadania powyższe wynikają z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 338). Jednym z głównych zadań było utrzymanie wysokiego poziomu usług poprzez wdrożenie, utrzymanie i doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”, wdrażano również programy wspomagające pracę pracowników w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

1. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w powiecie kościańskim szczególnie w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.
2. Wzmoczenie nadzoru nad poprawą jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
3. Dostosowaniem obiektów do wymagań prawa żywnościowego, a w szczególności wdrożenia zasad systemu HACCP.
4. Prowadzenie działalności oświatowo – zdrowotnej.

Załącznik nr 1. Wykaz rycin

Ryc. 1. *Mapa powiatu kościańskiego*

Załącznik nr 2. Wykaz tabel

Tabela nr 1. *Sytuacja demograficzna*

Tabela nr 2. *Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 2021 – 2022*

Tabela nr 3. *Liczba zachorowań na koronowirusa SARS-CoV-2 latach 2021 – 2022.*

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Tabela nr 4. Zgony na SARS-CoV-2 w latach 2021 – 2022.

Tabela nr 5. Zgony na SARS-CoV-2 w latach 2021 – 2022 wg wieku

Tabela nr 6. Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli

Tabela nr 7. Liczba pobranych próbek wody Basen Kościan

Tabela nr 8. Liczba przeprowadzonych kontroli Basen Kościan

Tabela nr 9. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie kościańskim w roku 2022.

Tabela nr 10. Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Tabela nr 11. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble

Tabela nr 12. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy

Tabela nr 13. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach

Tabela nr 14. Prowadzenie dożywiania w szkołach

Tabela nr 15. Próby kwestionowane w 2022 r.

Tabela nr 16. Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w latach 2022

Załącznik nr 3. Wykaz wykresów

Wykres nr 1 Ludność w powiecie kościańskim.

Stan na dzień 31.12.2021 r. - źródło GUS.

Załącznik nr 4. Wykaz zdjęć

Zdjęcie nr 1. Sala zajęć w nowym budynku Samorządowego Przedszkola nr 2 w Kościanie

Zdjęcie nr 2. Sala do zajęć gimnastycznych w nowym budynku Samorządowego Przedszkola nr 2 w Kościanie

Zdjęcie nr 3. Szatnia dla dzieci w nowym budynku Samorządowego Przedszkola nr 2 w Kościanie

Zdjęcie nr 4. Budynek nowego Przedszkola nr 5 w Kościanie „Łamigłówka”

Zdjęcie nr 5. Plac zabaw i teren rekreacyjny przy nowym Przedszkolu nr 5 w Kościanie „Łamigłówka

Zdjęcie nr 6. Sala zajęć w nowym Przedszkolu nr 5 w Kościanie „Łamigłówka”

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Zdjęcie nr 7. Szatnia w nowym Przedszkolu nr 6 w Kościanie „Kryjówka”

Zdjęcie nr 8. Sala zajęć w nowym Przedszkolu nr 6 w Kościanie „Kryjówka”

Zdjęcie nr 9. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzona wśród uczniów Zespołu Szkół w Starych Oborzyskach.

Zdjęcie nr 10 Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia nt. HIV/AIDS

Zdjęcie nr 11 Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia nt. tytoniu

Zdjęcie nr 12 Punkt poradniczo – informacyjny w siedzibie PSSE w Kościanie

Zdjęcie nr 13 Konkurs plastyczny nt. szkodliwości palenia w przedszkolu

Zdjęcie nr 14 Konkurs „EKO jest lepsze!”

W opracowaniu wykorzystano fotografie

Z zajęć kampanii PPIS w Kościanie oraz udostępnione przez:

- Dyrektora Samorządowego Przedszkola nr 2 w Kościanie;
- Dyrektora Przedszkola nr 5 w Kościanie „Łamigłówka”;
- Dyrektora Przedszkola nr 6 w Kościanie „Kryjówka”.

Opracowanie graficzne:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie dr inż. Piotr Zielonka,
Starszy asystent Karolina Nowacka